సంగ్రహాత్మకమదింపు-1

ప్రథమ భాష - తెలుగు

7 వతరగతి

పార్ట్-ఎ సమాధానపత్రము -

I అవగాహన - ప్రతిస్పందన - 24మా

1. పద్యపూరణ - భావం (8మా)

సత్య సూక్తి ఘటించు ధీజడిమ మాన్పు
గౌరవ మెసంగు జనులకు గలుష మడచు
గీర్తి బ్రకటించు చిత్త విస్ఫూర్తి జేయు
సాధు సంగంబు సకలార్థ సాధకంబు.

భావం: ఉత్తములతో స్నేహం సత్యాన్ని మాట్లాడేలా చేస్తుంది. మందకొడి తనాన్ని పోగొడుతుంది. మంచి గౌరవాన్ని కలిగిస్తుంది. పాపాలను పోగొడుతుంది. కీర్తిని వ్యాపింపజేస్తుంది. మనస్సు - మంచి మార్గంలో ప్రయాణించేలా చేస్తుంది.

[లేదా]

కలిమిగల లో భికన్నను
విలసితముగ బేధమేలు వితరణ యైనన్
చలి చెలమ మేలు కాదా
కులనిధి యంభోధి కన్న గువ్వల చెన్నా!

భావం: ఓ గువ్వలచెన్నా! ధనికుడైన పిసినారి కంటే దానగుణమున్న పేదవాడు మేలు. అనంత జలరాశిగల సముద్రుడి కంటే మంచినీరున్న చెలమ మేలు కదా!

2. పరిచితగద్యం 4×1=4మా

(అ) అన్నిదానాలలో గొప్పదానం అన్నదానం.

(ఆ) రాజుల సొమ్ము బీదసాదలకు, బడుగుజీవులకు, అన్నార్తులకు, అనాథలకు అవిటివారికి ఆదరువు కావాలి.

(ఇ) వశిష్ఠుడు శ్వేతరాజుకు చెప్పాడు.

(ఈ) మహారాజుని వశిష్ఠుడు ఏమిలేకుండా చూడమన్నాడు?

3. అపరిచిత గద్యం 4×1=4మా

(అ). చిత్రలేఖనము, సంగీతము, శిల్పం, నృత్యం, కవిత్వం వంటివి లలిత కళలు.

(ఆ). ఒక భావాన్ని సూటిగా చెప్పకుండా మాటలవెనుక మరుగు పరచి మనసుకు ఉల్లాసం కలిగించే విధంగా పదాలను కూర్చి చెప్పేదే కవిత్వం.

(ఇ) వీనుల విందుగా ఉండేది గానకళ.

(ఈ) నృత్యకళను ఏవిధంగా నిర్వచించవచ్చు?

4. పరిచిత పద్యం 4×1=4మా

(అ) శిల్పి ప్రతిమలు రచించి ఒక మహారాజు చరిత చెప్పగలడు.

(ఆ) శిల్పి చూపరుల చేత వల్లెవేయించగలడు.

(ఇ) శిల్పికి, కవికి తారతమ్యం లేదు.

(ఈ) కవనమున చిత్రములు కూర్చునది ఎవరు?

5. అపరిచిత పద్యం - 4×1=4మా

(అ) సిరి కొబ్బరికాయ లోకి నీరు వచ్చినట్లుగా మనకు తెలియకుండా వస్తుంది.

(ఆ) సిరి ఏనుగు మింగిన వెలగపండు గుజ్జువలె మాయమవుతుంది.

(ఇ) సిరి మనకు తెలియకుండానే వస్తుంది. మనకు తెలియకుండానే పోతుంది.

(ఈ) ఈపద్యానికి మకుటం ఏమిటి?

వ్యక్తీకరణ - సృజనాత్మకత (3మా)

(ఉ). పిల్లలకు చదువు వచ్చినా రాకపోయినా పిల్లల ప్రవర్తన బాగుండాలని రచయిత కోరుకున్నాడు. బాల్యంలోనే సరైన మార్గంలో పెట్టకపోతే అబద్ధాలు ఆడటం, దొంగతనాలు చేయడం వంటి చెడు మార్గంలో ప్రయాణిస్తారని కవి ఉద్దేశ్యం.

(ఊ) సాన చెడితేనే వజ్రం కాంతి నిస్తుంది. పాలాన్ని చక్కగా దున్నితే మంచి పంట పండుతుంది. అలాగే ఎంతటి అజ్ఞాని అయినా చదువుకుంటే తప్పక వివేకి అవుతాడు. చదువుకొంటేనే అందరూ వివేకులు అవుతారు.

వ్యాసరూప ప్రశ్నలు 4×8=32

8. భారతదేశం గొప్పదనం:- భారతదేశం సిరులు పొంగిన భూమి. పాడిపంటలకు నిలయమైనది. మనదేశంలోనే వేదాలు, వేదాంగాలు, రామాయణ, భారత భాగవతాలు పుట్టాయి. వేదవ్యాసునివంటి ఎందరో ఋషులను కన్నది మన భారతదేశం. ఈదేశంలోనే దట్టమైన చెట్లతో కూడిన విస్తారమైన అరణ్యాలు ఉన్నాయి. ఉపనిషత్తులకు జన్మభూమి. వివరాలతో కూడిన తత్త్వబోధనే విస్తరించిన పవిత్ర భూమి ఇది.

ఈదేశంనందే ఆపస్తంభుడు,వంటి ఋషులు సూత్ర గ్రంథాలను రచించారు. ఎందరో పరాక్రమం కలిగిన రాజులు పరిపాలించిన పవిత్ర భూభాగం ఇది. ఎందరోకవులు నవసరాలతోనిండిన తేట తెలుగు మాటలతో చెవులకింపుగా కవిత్వాన్ని చెప్పారు. ఈదేశమున ఎందరో వీరపురుషులు జన్మించి, దేశాన్ని రక్షించారు. ధర్మంగెలిచిన యుద్ధమైన కురుక్షేత్రం మనదేశంలోనిదే! కాకతీయులు, విజయనగర రాజులు పరిపాలించిన దేశంఇది. [ఇంకాపొత్యాంశంలో అదనపు అంశాలు జోడించి రాస్తే పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి] [లేదా]

ప్రాణంలేని శిలను తనఉలితో తాకించి శిల్పాన్ని మేలొకొలిపే వాడే శిల్పి. శిల్పి నల్లరాతిలో సింహాలు చెక్కితే, అవి నిజమైన సింహాలేమో అనిపిస్తాయి. వ్యర్థంగా పడిఉన్న రాళ్ళకు ×వలనే పసుపు,కుంకాలతో పూజలు పొందే భాగ్యాన్ని శిల్పి లభించింది. కవి కలానికి ఉండే అలంకారశక్తి శిల్పియొక్కఉలికి కూడాఉంది. ఆఉలితోనే కవి పూసినపూలగుత్తులను కూడా చెక్కగలడు. బండరాళ్ళలో కూడా జీవకళను నిల్పగలడు. మదజలంకారుతున్న ఏనుగును, వాటిపిల్లలను నున్నగా చెక్కినశిల్పి గొప్పదనం అద్వితీయమైనది. తెలుగునేల అద్భుతమైన శిల్పులను చూసి ఉప్పొంగుతున్నది. ప్రపంచంలో శాశ్వత తత్త్వాన్ని కల్పించుకోగలిగింది శిల్పిమాత్రమే! అందుకే కవి నమస్కారంబు నీ ప్రజ్ఞకున్ అన్నాడు.

[పాఠ్యాంశంలోని అదనపు అంశాలు జోడించి, అర్థవంతంగా రాస్తే దానిని పరిగణనలోకి తీసుకొని మార్కులువెయ్యాలి]

The Key Tel-3

(ii) అతిథిమర్యాద కథ ఆధారంగా మానవులు అలవర్చుకోవలసిన మంచి గుణాలు.

(1) అతిథిదేవోభవ:. అతిథిని భగవంతునిగా భావించి ఆదరించాలి. వచ్చిన అతిథిని ఆదరించి, యోగక్షేమాలు అడిగి తెల్సుకొని, మనకున్న దాంట్లో అతిథికి ఆహారాన్ని పెట్టాలి. అతను సంతృప్తి చెందేలా ఆకలిని తీర్చాలి. అన్నిదానములకన్నా అన్నదానమే గొప్పదనే విషయాన్ని మనం గ్రహించాలి. ఇతరులను మోసించి సంపాదించిన దానిని మనం తినకూడదు. అతిథులకు పెట్టకూడదు. మనకున్నంత దానిలో దే ఇతరులకు దానం చెయ్యాలి తప్ప నిరాకరించకూడదు.

[ఈ ప్రశ్నకు అనుగుణంగా సమాధానం రాస్తూ, అదనపు అంశాలను జోడిస్తూ రాస్తే ఆజవాబును పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి]

[లేదా]

చెడ్డవారితో స్నేహం చేయడం వలన మనిషి వివేకాన్ని కోల్పోతాడు. అబద్ధాలాడటం, డొంగతనాలు చేయడం, పనులు వాయిదా వేయడం వంటి చెడులక్షణాలు అలవడుతాయి. అంతేగాక చెడుపనులుచేసి సంఘ్యాతిలేక శక్తిగా మారుతాడు.

[ప్రశ్నకు అనుగుణంగా చెడ్డవారితో స్నేహం చేయడం వలన కలిగే నష్టాలను ఇంకా అదనపు విషయాలను జోడించిరాస్తే వాటిని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి]

10. "ఎందుకు పారేస్తాను నాన్నా కథ":.

కృష్ణుడు బాగా చదివే విద్యార్థి. ఫోర్తు ఫారమ్ చదువుతున్న అతన్ని వాళ్ళ నాన్న బడికి పంపలేనని మానిపించాడు. కృష్ణుడు వాళ్ళమ్మ చదివించమన్నా, తనదగ్గర డబ్బులేదన్నాడు. ఒకనాడు కృష్ణుడు వాళ్ళ నాన్న డబ్బులు ఇచ్చి చుట్టలు తెమ్మన్నాడు. చుట్టలు తేవాలంటే కృష్ణుడు బడిప్రక్కనుంచి వెళ్ళాలి. నామోషిగా అనిపించి తలవంచుకొని

వెళ్తుంటే కృష్ణుని స్నేహితుడు నరసింహం కనబడి ~~[illegible]~~ బడికి ఎందుకు రావట్లేదేమని అడిగాడు. అంతే గాక తాను బడిలో చేరానని, పుస్తకాలు కొన్నానని కృష్ణునికి చూపించాడు నరసింహం. నవాడి కొత్త పుస్తకాలలో ఇంగ్లీషు పుస్తకం వాసన చూసి తాను సోమవారం నుండి బడికి వస్తానని కృష్ణుడు అన్నాడు. ఇంతలో కృష్ణుని తరగతికే చెందిన శకుంతల వచ్చి ఇంగ్లీషులో తనదే ఫస్ట్ మార్కు అంది. తనకు ~~[illegible]~~ మూడింట్లో ఫస్టు మార్కు లొచ్చాయని ఆమెతో అన్నాడు. ఇంతలో పాఠశాల గంటకొట్టడంతో పిల్లలంతా బడిలోకి వెళ్ళారు.

కృష్ణునికి బడిలో నుంచి మాస్టార్ల పాఠాలు వినబడటంతో అక్కడి నుంచి కదలలేక పోయాడు. ఇంతలో వాళ్ళనాన్న బజారుకు వెళుతూ అక్కడకు వచ్చి కృష్ణుడిని చూసి జాలిపడ్డాడు. ~~తండ్రి~~ తాను చుట్టలు మాని, ఆ డబ్బుతో కృష్ణుడిని చదివిస్తానన్నాడు. కృష్ణుడు వాళ్ళనాన్నను ఇంగ్లీషు పుస్తకం కొనిమ్మని అడిగాడు. తండ్రి ఒప్పుకున్నాడు.

[లేదా]

ఖాళీ సమయాలలో, సెలవులలో మామిత్రులమంతా ఒక సంఘంగా ఏర్పడుతాము. మేమందరం దగ్గర్లో ఉన్న వృద్ధాశ్రమాన్ని సందర్శిస్తాము. అక్కడ ఆశ్రమం యొక్క అవసరాలను తెలుసుకొని మేము దాచుకున్న డబ్బుతో వారి అవసరాలను తీరుస్తాము. డబ్బు చాలకపోతే చందాలు పోగు చేసైనా కాని లేకపోతే మేమే ఒక నాటిక ప్రదర్శించి దానిద్వారా వచ్చిన ధనంతో వారి అవసరాలు తీరుస్తాము. వారికి సమయం గడవడానికి టి.వి కొని పెడతాము. మంచి, మంచి పుస్తకాలు, సేకరించి వాటిని వృద్ధులకు అందజేస్తాము. ఎవరికైనా ఉత్తరాలు రాయాల్సివస్తే మేము రాసి పోస్ట్ చేస్తాము.

[విద్యార్థులుగా వారు ఏమి చేయగలరో ఆలోచించి, అదనపు అంశాలు జోడించి రాస్తే దానిని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి]

7th Key-Tel-5

11. రచయిత కు, శీను కు మధ్య జరిగిన సంభాషణ

రచయిత: ఏంకావాలిరా నీకు?

శీను: ఈ నాలుగు రోజులూ ఇంటిదగ్గర ఉండివస్తాను మావయ్యా.

రచయిత: మళ్ళీ ఎందుకురా వెళ్ళటం? మొన్ననేకదా వెళ్ళి వచ్చావు!. ఇంతలోనే ఏమి తోందర?

శీను: మా నాన్న తప్పక రమ్మన్నాడు.

రచయిత: సరే! అంత అవసరం అయితే వెళ్ళుదు గానిలే! "ఏం వెళ్ళకపోతే!"

శీను: మానాన్న కోపపడుతాడు

రచయిత: ఓహో, పాపం మీనాన్న కోపపడుతాడేం? నిన్నుగట్టిగా రమ్మనిచెప్పాడా?

శీను: చెప్పాడు.

సృజనాత్మకతప్రశ్నలు విద్యార్థి అదనపువిషయాలు అర్థవంతంగా ప్రశ్నకు తగిన సమాధానంరాస్తేవాటిని పరిగణనలోకి తీసుకొని మార్కులు కేటాయించాలి.

లేదా

విజయవాడ,
22-9-2016.

శ్రీయుత ప్రధానోపాధ్యాయులు,
జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల.
విజయవాడ వారికి

తమ విద్యార్థి కొంపల్లి వినయ్ నమస్కరించి వ్రాయునది.

ఆర్యా!

కొంపల్లి వినయ్ అనే నేను తమపాఠశాలలో 7వతరగతి చదువుచున్నాను. నాసోదరి వివాహము ది: 26-9-2016న తిరుపతిలో జరుగనున్నది. సుదూర ప్రాంతం కావడంతో మాకుటుంబమంతా రేపు అనగాది: 23-9-2016న వెళ్ళి 29-9-2016న తిరిగివస్తాము. కావున నాకు దయచేసి వారం రోజులు సెలవు ఇప్పించవలసి నదిగా ప్రార్థించుచున్నాను.

ఇట్లు,
తమ విద్యార్థి.

తల్లి/తండ్రి సంతకం:

సంతకం:

VII-6

The Key Tel-6

సంగ్రహాత్మక మదింపు-1

ప్రథమ భాష తెలుగు

7వ తరగతి - పార్ట్ బి

సమాధానములు

1. [2] బానిసత్వం.
2. [1] బాధపడటం.
3. [3] అసత్యం.
4. [1] తృప్తి
5. [1] సముద్రం, అంబోధి
6. [1] చదువు, విద్య.
7. [1] పుణ్యము
8. [3] కంబాలు.
9. [1] రామ + ఆలయం
10. [2] గుణసంధి.
11. [1] ఏడు సంఖ్యగణరంగులు
12. [2] ద్వంద్వ సమాసం
13. [4] నామవాచకం.
14. [3] విశేషణం.
15. [4] వలనన్, కంటె, పట్టి
16. [3] తృతీయా
17. [3] అనుమత్యర్థకం
18. [4] నిషేధార్థకం.

19, 20: అర్థవంతమైన వాక్య ప్రయోగం చేసినట్లయితే మార్కులు ఇవ్వవచ్చును.

7th Key Tel-7